

Sygn. akt II AKz 672/09

POSTANOWIENIE

Dnia 28 października 2009 roku

Sąd Apelacyjny w Katowicach II Wydział Karny w składzie:

Przewodniczący- Sędzia S.A. Bożena Summer-Brason

S.A. Grażyna Wilk (spr.)

S.A. Jolanta Śpiechowicz

Protokolant: Dariusz Bryła

przy udziale Prokuratora Prokuratury Apelacyjnej Dariusza Wiory

po rozpoznaniu w sprawie przeciwko **D. T. i A. T.**

oskarżonym o przestępstwo z art. 286§1 kk w zw. z art. 294§1 kk i art. 300§1 kk

zażalenia wniesionego przez pełnomocnika pokrzywdzonego L. H.

na postanowienie Sądu Okręgowego w Gliwicach z dnia 21 września 2009 roku,
sygn. akt IV K 128/09

w przedmiocie umorzenia postępowania karnego z subsydiarnego aktu oskarżenia

na podstawie art. 437§ 2 kpk

p o s t a n o w i a

1. zmienić zaskarżone postanowienie w ten sposób, że przyjąć jako podstawę prawną umorzenia postępowania art. 17§1pkt 9 k.p.k.,
2. w pozostałym zakresie zaskarżone postanowienie utrzymać w mocy,
3. kosztami procesu za postępowanie odwoławczego obciążyć oskarżyciela posiłkowego subsydiarnego L. H..

o.2.Uzasadnienie

Postanowieniem z dnia 21 września 2009 roku Sąd Okręgowy w Gliwicach, działając na zasadzie art. 17§1 pkt 7 kpk, umorzył postępowanie karne przeciwko D. T. i A. T., oskarżonym w subsydiarnym akcie oskarżenia przez pełnomocnika pokrzywdzonego L. H. o przestępstwa z art. 286§1 kk w zw. z art. 294§1 kk i art. 300§1 kk.

W zażaleniu na to postanowienie pełnomocnik pokrzywdzonego zarzucił:

- obrazę przepisów postępowania, tj. art. 55§1 kpk oraz art. 320§2 kpk poprzez uznanie, iż pokrzywdzonemu nie przysługuje prawo do wniesienia subsydiarnego aktu oskarżenia przeciwko D. T. i A. T., co miało wpływ na treść zaskarżonego orzeczenia;
- obrazę przepisów postępowania, tj. art. 17§1 pkt 7 kpk poprzez przyjęcie tegoż przepisu za podstawę umorzenia postępowania, co miało wpływ na treść zaskarżonego postanowienia;

- błąd w ustaleniach faktycznych polegający na uznaniu, iż sprawa dotyczy A. Z., co miało wpływ na treść zaskarżonego postanowienia.

Powołując powyższe zarzuty skarżący wniósł o uchylenie zaskarżonego postanowienia w całości i przekazanie sprawy sądowi I instancji do ponownego rozpoznania.

Sąd Apelacyjny zważył, co następuje:

Analiza akt sprawy prowadzi do jednoznacznego wniosku, że pokrzywdzony nie dysponował uprawnieniem do wystąpienia ze wskazaną skargą jako subsydiarny oskarżyciel posiłkowy związku z ograniczeniami płynącymi z treści art. 55 § 1 i art. 330 § 2 k.p.k. Brzmienie tych przepisów nie pozostawia bowiem wątpliwości, że pokrzywdzony może wnieść do sądu subsydiarny akt oskarżenia tylko wtedy, gdy prokurator - po wyczerpaniu kolejnych, przewidzianych w art. 306 § 1 oraz w art. 330 § 1 i 2 k.p.k., szczebli zaskarżenia podejmowanych przez niego decyzji - wyda "powtórnie" "ponownie" postanowienie o odmowie wszczęcia lub o umorzeniu postępowania.

Nie ma racji skarżący, iż „powtórna „decyzja o jakiej mowa w art. 55 § 1 k.p.k., zapadła w momencie utrzymania w mocy przez Sąd Okręgowy w Gliwicach zaskarżonego postanowienia Prokuratora Prokuratury Okręgowej w Gliwicach i że decyzja ta „otwiera” pokrzywdzonemu drogę do wniesienia subsydiarnego aktu oskarżenia.

Wskazać należy, że ratio legis przepisu art. 55 § 1 k.p.k., sprowadza się do umożliwienia pokrzywdzonemu samodzielnego oskarżania w sprawie o czyn ścigany w trybie publicznym. Subsydiarne oskarżenie posiłkowe, jako wyjątek od oskarżania w trybie publicznym przez oskarżyciela publicznego, oparte jest bowiem na założeniu, że w sprawie tej prokurator ponownie, po uprzednim przyznaniu przez sąd racji pokrzywdzonemu domagającemu się ścigania, ścigania takiego nie podejmuje. Chodzi przy tym dodatkowo o uniknięcie oczywiście bezzasadnych oskarżeń kierowanych do sądu przez pokrzywdzonych, stąd potrzeba kontroli sądowej decyzji prokuratorskich i upoważnienie pokrzywdzonego do samodzielnego oskarżania tylko wtedy, gdy powtórnie prokurator podejmuje taką samą decyzję, którą uprzednio sąd uchylił.

Mając na uwadze powyższe okoliczności wskazać należy, że wniesienie subsydiarnego aktu oskarżenia w okolicznościach, gdy nie został spełniony warunek ponownego umorzenia śledztwa przez prokuratora, przesądzało ocenę o zaistnieniu przyczyny wyłączającej prowadzenie postępowania przed sądem, polegającej na braku skargi uprawnionego oskarżyciela. W takim wypadku, Sąd Okręgowy był wprost obowiązany - wobec treści art. 17 § 1 pkt 9 k.p.k., do umorzenia postępowania. Rację ma skarżący, że Sąd I instancji dopuścił się obrazy art. 17 § 1 pkt 7 k.p.k., wskazując ten przepis jako podstawę prawną umorzenia, co nie miało jednakże wpływu na treść zaskarżonego orzeczenia.

Za niezasadny uznano również zarzut błędu w ustaleniach faktycznych, a polegający zdaniem skarżącego na rozpoznaniu sprawy A. Z., a nie D. i A. T., albowiem z treści zaskarżonego postanowienia wynika, iż w uzasadnieniu mylnie wpisano nazwisko A. Z., co stanowi oczywistą omyłkę pisarską nie mającą też wpływu na treść zaskarżonego orzeczenia. Nie ulega wątpliwości, że zaskarżone postanowienie zostało wydane w sprawie przeciwko D. i A. T., co wynika z oznaczenia stron w części wstępnej orzeczenia, jak też uzasadnienia gdzie Sąd I instancji odnosi się do orzeczeń z wcześniejszego etapu postępowania dotyczących małżonków T..

Z tych względów orzeczono jak w sentencji postanowienia.

Z:

- o treści postanowienia powiadomić strony.

Katowice, dnia 28.10.2009r.